ఎదురులేని మనిషి

ఎన్టీఆర్ జీవితచరిత్ర

– డా. నందమూరి లక్ష్మీపార్వతి

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

మధ్యాహ్నం పెంకు వసారాలో పడుకుని కునుకు తీస్తున్న చంద్రమ్మను నిద్రలేపి పక్కింటామె –

"చంద్రక్కా! నీ చెల్లెల్లు నీళ్ళోసుకుందంట. నీకీ సంగతి తెలిసిందా."

ఉలిక్కిపడి లేచిన చంద్రమ్మకు ఆ వార్త జీర్ణింపచేసుకోవడానికి కొన్ని క్షణాలు పట్టింది. ఊడిపోయిన జుట్టు ముడేసుకుంటూ "ఏంటీ? మా బుల్లినీళ్ళోసుకుందా? ఎవరు చెప్పారు? నిజమేనా" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

"నేనిందాక నెయ్యి బదులివ్వాల్సి వాళ్ళింటికెళ్తే రాజయ్య భార్య చెప్పింది. "సరే నేనొళ్ళొస్తానుండు" హడావుడిగా లేచి బొట్టు సరిగా వుందో లేదో చూసుకుని నలిగిన చీర కుచ్చిళ్ళు సరిచేసుకుంటూ చెల్లెలింటికెళ్ళి చంద్రమ్మ అక్కడ నిజం తెలుసుకుని రామయ్యకి ఆ వార్త అందజేసాక కాని ఆమె ఆరాటం తగ్గలా.

అసలు వాళ్ళ కంటే వీళ్ళకే పట్టపగ్గాలు లేనట్టుంది. చెల్లెలికోసం రోజుకో రకం చేసి పంపిస్తున్నారు. ఇంత చింతకాయ పచ్చడి వేయించిన దోసగింజలతో కలిపి నూరి కమ్మగా తాలింపు వేసి ఒకరోజు, పుల్లగోంగూరతో సొరకాయ కలిపి మరో రోజు, ఉసిరికాయ తొక్కుడు పచ్చడి మరోసారి పంపిస్తుంటే రామయ్య కేకలేసాడు.

"ఏంటీ? అన్నీ పుల్లటియ్యే పంపిస్తున్నావు. నోరు పులిసిపోదూ."

"ఆడాళ్ళ విషయాలు మీకెందుకు. మీరూరుకోండి" అని ఆమె కసురుకునేది. అందరి ఆలనల మధ్య వెంకట్రావమ్మకి ఐదోనెల వచ్చింది. మనిషి నునుపు దేలి పచ్చటి రంగుతో మిసమిసలాడుతోంది. మొదటి శ్రీమంత కార్యక్రమం అత్తగారింట్లో ఘనంగా జరిగింది. ముత్తయిదులంతా దీవించారు. శ్రీరాముడిలాంటి కొడుకుని కనమని పాటలు పాడారు. హారతులిచ్చారు. పట్టుచీరతో, ఒంటినిండా నగలతో రూపుదిద్దుకున్న మాతృత్వపు ఛాయతో మెరిసిపోతున్న భార్యవైపు మొట్టమొదటిసారి చూసినట్టు ఆశ్చర్యంగా చూసాడు లక్ష్మయ్య. కార్యక్రమం అంతా పూర్తయ్యాక కోడలికి ఇరుగు దిష్టి, పొరుగు దిష్టి, ఇంటి దిష్టి, అంతా పోవాలని పొయ్యిలో యిన్ని మిరపకాయలు, వెంట్రుకలు వేసి మెటికలు విరిచింది. తరువాత కుండ దిష్టి తీసిపోసారు మహాలక్ష్మమ్మ. రామయ్య మరదలిని తీసుకెళ్ళి కాన్పయ్యే వరకు అక్కడే వుండాలని పట్టుబట్టాడు. మంచి మందులు, ఆహారం తీసుకుంటే మంచి బిడ్డపుడతాడు కనుక ఆరోగ్యంగా వుండేటట్టు తాను చూసుకుంటానని చెప్పి వాళ్ళను ఒప్పించాడు. మహాలక్ష్మమ్మకి, చౌదరికి, కొంత బాధనిపించినా, రామయ్య ప్రేమ తెలుసు కనుక కాదనలేకపోయారు. "సరేనయ్యా నీ ఇష్టం. పండంటి మనవడిని అప్పజెప్పాలి. మా కోడలు జాగ్రత్త" అని సంప్రదాయ బద్ధంగా పుట్టింటికి పంపారు.

చెల్లెలు ఎక్కడ కందిపోతుందో అన్నంత అపురూపంగా చంద్రమ్మ చూసుకుంటుంటే రామయ్య చీటికీ మాటికీ టౌనుకెళ్ళి బలానికి టానిక్కులని, రంగుతో పుట్టడానికి రకరకాల పళ్ళు తెచ్చి మరదలికిస్తున్నాడు. ఆ దంపతుల ఆనందమేమిటంటే ఎన్నో ఏళ్ళకు తమ ఇంట్లో పసిబిడ్డ పుట్టబోతున్నాడని.

వెంకట్రావమ్మలో రోజు రోజుకూ భక్తి పెరిగింది. పూజలెక్కువయ్యాయి. రామాయణ, భారత, భాగవతాలు శ్రద్ధగా చదువుకోవటం. పిచ్చి గుంటాళ్ళకి ఇంతన్నం పెట్టి వాళ్ళ దగ్గర అభిమన్యుని యుద్ధం, పల్నాటి వీరుల కథ వినటం చాలా ఇష్టంగా వుండేది. మధ్య మధ్యలో రామయ్య వచ్చి "అమ్మాయ్ నేను పాడే పద్యాలు బాగా ఇను. పుట్టగానే అబ్బాయి పద్యాలు పాడాలి. మన భారతంలో అభిమన్యుడు కడుపులో వుండగానే పద్మవ్యూహం నేర్చుకోలా - ప్రహ్లాదుడు విష్ణుభక్తి అలవర్చుకోలా అట్లాగే నీ కొడుకు కూడా నా అంత యాక్టరు కావాలి"

ఆ మాటలకు చంద్రమ్మ గయ్యిన లేచేది. "చాల్లేవయ్యా నీతోనే ఇన్ని బాధలు పడుతున్నాం. మళ్ళీ వాడు కూడా యాట్రా. యాట్రూ వద్దూ పాడూ వద్దు. నా కొడుకు గొప్ప కలెట్రు కావాలి అంతే" అనేది పంతంగా. ఉల్లాసంగా రోజులు గడిచిపోయాయి. తొమ్మిదో నెల వచ్చింది. మనిషి భారమయింది. కూర్చున్నా పడుకున్నా ఒకటే ఆయాసం. దానికితోడు రోహిణికార్తె - ఒకటే వుక్క. కడుపులో బాలరాముడి కాలి తాపులెక్కువయ్యాయి. ఆ స్పర్శకు ఒళ్ళంతా పులకించినట్లనిపించేది. అప్రయత్నంగా చెయ్యిపొట్ట మీదేసుకుని అనుకునేది "భడవా! బయటకిరా - నీ పని చెబుతాను" అని.

ఆ రోజు ఆదివారం. ఉదయం పక్కమీద నుంచి లేస్తుండగానే నడుములో సన్నని నొప్పి ప్రారంభమయింది. మొదట్లో బాధ కొంచెమే అయినా రానానూ ఎక్కువ కావడంతో ఓర్చుకోలేక అక్కతో చెప్పేసరికి ఆమె కంగారుగా ఎదురుగా వున్న చినమావగారైన చినరామస్వామి ఇంటికి పరుగెత్తుకెళ్ళింది. "అత్తా! వెంకట్రావమ్మ నడుములో నెప్పంట. నాకేంతో భయంగా వుంది. నువ్వురా" అని చెయ్యి పట్టుకుని లాక్కొచ్చింది. చిన్నత్త బాగా పరిశీలించి చూసి అవి నెప్పులే అని నిర్ధారణ చేసాక మంత్రసాని వచ్చి పొట్టవత్తి చూసి "కాన్పు ఇప్పుడేకాదు - రాత్రికి అవుతుందేమో మళ్ళీ అప్పుడొస్తానని" వెళ్ళిపోయింది. వార్త తెలిసిన అత్తగారొచ్చి కాసేపు కోడలిని ఓదార్చి వెళ్ళిపోయింది. లక్ష్మయ్య ఆ ఛాయలకు రాలేదు. మామూలుగా పొలం వెళ్ళిపోయాడు. నెప్పుల తీవ్రత పెరిగే కొద్దీ మనిషి నీరుగారిపోతున్నది. చీరంతా చెమటతో ముద్దముద్దయింది. ఓర్పువంతురాలయినప్పటికీ బాధ తట్టుకోలేనప్పుడల్లా అక్కను పట్టుకుని ఏడుస్తుంటే ఓదార్చాల్సింది పోయి అనుభవం లేక పోవటంతో ఆమె కూడా ఏడవటంతో పక్కింటాళ్ళు మందలించారు. సాయంత్రం అయింది. ఎవరికీ భోజనాలు లేవు. ఆమె పరిస్థితి అలాగే ఉన్నది. అత్తగారు రెండుసార్లు వచ్చి చూసెళ్ళారు. రామయ్య వాకిటి ముందు కాలుగాలిన పిల్లిలా అటూ ఇటూ తిరుగుతూ మధ్య మధ్య "ఉయ్యూరులో మంచి డాక్టరమ్మ ఉంది. బండి కట్టి తీసుకెళ్తా"నని గొడవ చేస్తున్నాడు. 'ఇదిగో అదిగో' అంటూ మంత్రసాని ఆపటంతో చేసేది లేక మధ్య మధ్య ఆమె కేక వినపడ్డప్పుడల్లా మంత్రసానిని తిడుతున్నాడు.

పగలు గడిచింది. పురుడు రాలేదు. అందరికీ మనసుల్లో ఆందోళనగానే ఉంది. కంటిమీద కునుకులేదు. అందుకే అతిభారంగా అందరి బాధను తనతో మిగుల్చుకుని వికీర్ణకుంతలావృతమైన నిశాసుందరి విశీర్ణదృక్కులతో భారంగా కదలి వెళ్ళిపోయింది. అలసిపోయిన సుకుమార దేహం నెప్పికీ నెప్పికీ మధ్యన మగతగా పడుంటున్నది.

తెల్లవారింది. పొద్దు తిరుగుడు పువ్వులా నిండుగా విచ్చుకున్నాడు సూర్యుడు. ఆయన నుండి వచ్చే కిరణాలు లోకాన్ని వెలుగులో ముంచెత్తుతున్నాయి. అందుకే నల్లగా వున్న వన్నీ భయపడుతున్నాయి. తమనెక్కడ హరిస్తాడోనని. ఆ సమయంలో రామయ్య బండికట్టబోతే ఆడవాళ్ళు వారించారు. దారిలో ప్రసవమైతే ఇబ్బందని. ఆయన ఎవరినేమి అనలేక తనలో తానే పళ్ళునూరుకుంటున్నాడు.

ఎండెక్కేకొద్దీ మళ్ళీ తీవ్రమైన బాధతో ఆమె మెలికలు తిరిగిపోతుంటే చూసినవాళ్ళంతా కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నారు. "ఏం బిడ్డమ్మా తల్లినింత కష్టపెడుతున్నా"డని అనుకున్నారు. సమయం మధ్యాహ్నం దాటింది. కలగబోయే శుభం కంటే ఆమె పడుతున్న కష్టమే అందరికీ బాధగా ఉంది. ఇక దేవుడొచ్చి చెప్పినా విననని రామయ్య ఆవేశంగా బండి కట్టడానికి చావిడి దగ్గరకెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో -

చంద్రనిప్పులు చెరిగి చెరిగి అలిసిపోయినట్లున్నాడు సూర్యుడు. తన ప్రతాపాన్ని కొంచెం తగ్గించుకుంటున్నాడు. బిడ్డల మీద పొంగిన ప్రేమతో పశువులు పొదుగు గిన్నెలనిండా పాలు నింపుకుని పరుగెత్తుకొస్తున్న సమయం. సంధ్యగాలులు కొంచెం చల్లగా అందరిని పరామర్శిస్తున్నాయి. సరిగ్గా సాయంత్రం నాలుగు గంటలా నలభైనిమిషాలకు సూర్యుడి తేజస్సు తగ్గటానికి తానే కారణమన్నట్లు బాల సూర్యబింబంలా బంగారు ఛాయతో మెరుస్తున్న ఒక మగబిడ్డ పుట్టాడు. అందరికళ్ళు ఒక్కసారి మెరిసిపోయినట్లయింది. గారా 'బాల' రాముడు

జన్మించిన మరుక్షణమే పంచాంగం, బ్రాహ్మణుడితో సిద్ధంగా వున్న రామయ్య శిశువు జనన కాల లగ్నాన్ని ఘడియలతో సహా రాయించాడు. రుధిరోద్గారి నామ సంవత్సరం. విష్ణుప్రీతికరమైన వైశాఖమాసం. (28.05.1923). ముత్యానికి మూలమైన స్వాతి నక్షత్రం. వెలలేని తులాలగ్నం. శివప్రీతికరమైన సోమవారం. జన్మించిన అందాల చందమామను చూసి ఇంటిల్లిపాది పొంగిపోయారు. పసుపు చామంతి ఛాయకు ఆకాశంలోని అరుణవర్ణాన్ని పొదవి, పైన పాల తెలుపు అద్దినట్టున్న శరీరకాంతి. తుమ్మెదలన్నీ గుంపుకట్టినట్టు వుంగరాలు తిరిగిన నల్లటి జుట్టు మొఖానికి కొత్త అందాన్నిస్తున్నది. కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించే పొడవైన ముక్కు క్రిందుగా ముడుచుకున్న ముద్దుగులాబిలాంటి ముచ్చటైన చిన్ననోరు. ఎర్రకలువ రేకుల్లా మూసివున్న కనురెప్పలు. ఇంత శరీరంతో బలంగా, ఆరోగ్యంగా వున్న ఆ బిడ్డను చూడగానే అందరి కళ్ళు విప్పారినాయి.

రామయ్య సంతోషం చెప్పనలవికావటంలేదు. "ఆ తారకరాముడే మా ఇంట పుట్టాడు. ఇప్పుడు యుగం మారింది కనుక రంగు మార్చుకున్నాడు" అంటూ అప్పటికప్పుడే అందరూ వద్దంటున్నా పొత్తిళ్ళలో వున్న పసిబిడ్డను ఎత్తుకున్నాడు. ఎత్తుకోగానే అందరూ ఆశ్చర్యపోయేలా పిల్లాడి రంగుకు దిష్టితీసి పెట్టినట్టు ఇంతపెద్ద పుట్టుమచ్చ వీపుకు ఎడమవైపు భుజం క్రిందుగా కనిపించింది. ఎవరో ఒకాయన పాండవులందరూ తనకు బాగా తెలిసినట్టు "అర్జునుడికి కూడా ఇట్లాగే వీపు మీద పుట్టుమచ్చ ఉందంట" అన్నాడు. అవునని అందరూ వంతపలికారు.

రామయ్యకి కాశీపండితుడి మాటలు నిజమే అనిపించాయి.

రెండు రోజులుగా కాన్పు కష్టమైనందున వెంకట్రావమ్మ సొమ్మసిల్లినట్లు పడుకుండిపోయింది. పుట్టిన బిడ్డ ఎవరో కూడా తెలియదామెకు.

మనవడి అందచందాలు విని ఆనందంగా పరుగెత్తుకొచ్చారు చౌదరి దంపతులు. తమ ఇంట్లో తొలిగా పుట్టిన మగబిడ్డను చూసి ఎంతగానో మురిసిపొయ్యారు. ఊరంతా ఒకటే చెప్పుకోవటం - వెంకట్రావమ్మ కొడుకు జాంపండులా ఉన్నాడని. పుట్టిన గంటలకే రోహిణి తీవ్రప్రతాపానికి కందిపోయినట్లున్న పసిబిడ్డను చూసి రామయ్య తల్లడిల్లిపోయాడు. పాలేళ్ళను పంపి లేత అరిటాకులు తెప్పించి అడుగున వేసాడు. గంట గంటకూ ఆకులు మారుస్తూ, ఆ పని తప్ప తనకు వేరే ధ్యాసలేనట్లు కూర్చుండిపోయాడు. రాత్రి ఎప్పటికో కొంచెం కళ్ళు తెరిచిన వెంకట్రావమ్మకి పక్కలోని బిడ్డ ఏడుపు ఏదో హాయి అనిపించింది. సహజమైన కుతూహలంతో కొంచెం ఒత్తిగిల్లి ఆముదం దీపం వెలుగులో బిడ్డవైపు చూడగానే కళ్ళుమిరుమిట్లు గొలిపినట్లయి మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నది. తనకు ఇంత అందమైన బిడ్డా? బలహీనం వల్ల భ్రమ కలిగి అలా కనిపించాడేమో? అనుకుంటూనే మళ్ళీ మగతలోకి జారిపోయింది.

బాగా చల్లబడే వరకు రామయ్య బాలరాముడ్ని అరిటాకుల మీదే పెంచాడు. రామయ్య ప్రేమకు ఇంత అని కొలమానం లేదు. ఏడుపు వినిపిస్తే ఊరుకోడు. భోజనం చేసేవాడు కూడా అమాంతం లేచివచ్చి ఎత్తుకుని చంద్రమ్మ చేత చివాట్లు తినేవాడు. ఆమెకూ అపురూపమే. అయితే సరిగా ఎత్తుకోకపోతే మెడ, నడుము దెబ్బతింటుందేమో అనే భయం ఆమెది. ఏమయినా, కన్న తల్లిదండ్రులకంటే, వీరిద్దరి ప్రేమే చెప్పుకోతగినది.

శిశువు జన్మించాక మన సంప్రదాయంలో ఇరవై ఒకటో రోజు ముఖ్యమైనది. మృతస్థాయి నుండి స్మృతి స్థాయికి వచ్చేది అప్పుడే తలారా స్నానం చేసి ఇంత పసుపు ఒంటినిండా పూసుకుని కొత్త బాలింతరాలు నడుము కట్టుతో, చెవిలో దూదిపెట్టుకుని, కొత్తబట్టల్లో కళకళలాడిపోతూ తన మాతృత్వపు పంటను చల్లగా కాపాడమని పెద్ద ముత్తయిదువుల పాదాలకు దణ్ణం పెట్టడం సంప్రదాయం. మలినంలో నుండి నిర్మలినంలోకి వచ్చానని తెలియజేస్తూ పవిత్రమైన గంగతో వున్న భావికి పూజచేసి చేదవేయటం ఆచారం. విధులన్నీ వరుసగా జరిగిపోతున్నాయి. వెంకట్రావమ్మ, లక్ష్మయ్య బిడ్డను ఒళ్ళో పెట్టుకుని పీటలమీద కూర్చున్నారు. నానమ్మ మెళ్ళో గొలుసు వేసింది. రామయ్య నడుముకు మామిడి పిందెల మొలతాడు, చేతికి మురుగులు తొడిగాడు. తలంటు పోసిన ముంగురులు గాలికి ఎగురుతూ, కొత్త అలంకరణలో పసినిమ్మ ఛాయలో మెరిసిపోతున్న బాలరాముడి రూపం అందరికి కళ్ళ పండగే. "నానమ్మ రంగొచ్చింద"న్నారెవరో. "లక్ష్మయ్యకి మాత్రం తక్కువేముంది" అన్నారు మరొకరు. కార్యక్రమమంతా సజావుగా ముగిసాక పురోహితుడు వుంగరం ఇచ్చి తలంబ్రాల బియ్యంలో పేరు రాయమన్నప్పుడే వచ్చింది చిక్కు. అనేక తర్జన భర్జనలు జరిగాయి. రామస్వామి వాళ్ళనాన్న పేరు పెట్టాలని, వెంకట్రావమ్మకి ఏడుకొండల వాడి పేరు పెట్టుకోవాలని, లక్ష్మయ్యకి ఏ పేరయినా ఒకటే పిల్లాడు బాగుండాలి కానీ పేరేదయితేనేం అనుకుంటారాయన.

ఇన్ని మాటలెందుకు? నేను పుట్టినప్పుడే పిలిచానుగా. అదే పేరు ఖాయం చెయ్యండన్నాడు రామయ్య. పైగా ఆ బిడ్డను తాము దత్తు తీసుకుంటున్నట్టు కూడా ప్రకటించాడు. నక్షత్రంతో కలిసి వచ్చేటట్లు 'తారక రామారావు' అన్న పేరు బియ్యంలో రాసారు. వచ్చిన పెద్దలంతా ఆశీస్సులిచ్చారు. ఆ మంచి మనస్సుల ఆశీస్సు ఫలమే ఆ మహర్జాతకానికి. మరో మారు రామయ్య మాటే నెగ్గిందనుకున్నారంతా. రామయ్య దంపతులకు ఆ బిడ్డ తమ కడుపున పుట్టిన భావనే. అనుక్షణం తారకరాముడి చందమామలాంటి ముఖాన్ని చూస్తూ కాలాన్ని మర్చిపొయ్యారు. ఈ సమయంలో ఆయన కళాపోషణ కొంత తగ్గుముఖం పట్టింది. భట్రాజుల పొగడ్తలు కూడా పెద్దగా రుచించడంలేదు. ఆ బిడ్డ కళ్ళెత్తి చూస్తే కనకవర్షమే. ఏడుస్తుంటే ఇక సరేసరి. ఆయనకు నాటకాల్లోని రాగాలన్నీ వరుసగా గుర్తొస్తున్నాయి. శ్రుతిపక్కంగా ఏడుస్తున్నాడని ఒకటే ముచ్చట పడటం. వెంకట్రావమ్మ ఆనందం ఇంతా అంతా కాదు. తన కన్నకొడుకు, తన ముద్దు కన్న ఎంత చూసినా తనివి తీరదు. ఎంత ముద్దుగా ఉన్నాడు. అమ్మో, కన్నతల్లి దృష్టి అసలు పడకూడదంటారు అనుకుని ఇంత నల్లచుక్క బుగ్గన పెడుతుంది. పచ్చని ఛాయ మరింత మెరుగులు దీరాలని వెన్నరాసి నలుగుపెట్టి నాలుగు రాగికాగుల నీళ్ళతో స్నానం చేయిస్తుంది. మొకాన సాదు బొట్టుపెట్టి కడుపు నిండా పాలిచ్చి కమ్మని గొంతుతో "జో అచ్యుతానంద జోజో ముకుందా! లాలి పరమానంద రామగోవిందా. జో..జో" అని పాడుతుంటే చిన్ని రాముడు హాయిగా నిద్రపోతాడు. రామయ్య మంచం పక్కనే మోకాలిపీట వేసుకుని కూర్చుంటాడు. నిద్రపోయేటప్పుడు మంచం పక్కన ఎందుకు కూర్చోవటం అంటే "అమ్మో! ఏ ఈగో, దోమో కుడితే ఒళ్ళు కందిపోదూ" అని పైకండువాతో విసురుతూ కూర్చుంటాడు. ఆయన పనులకు అక్కాచెల్లెళ్ళు ఒకటే నవ్వుకుంటారు.

ఇద్దరి తల్లుల ముద్దుల బిడ్డడి అపురూపం అంతా ఇంతాకాదు. నేలమీద చీమల బాధ. ఆకాశంలో దోమలరొద అన్నట్లున్నది. మూడు నెలలకే ఇంత ఒళ్ళు చేసి మరీ అందంగా వుండేసరికి చంద్రమ్మకి ఉదయం సాయంత్రం దిష్టితీసి పొయ్యటంతోనే సరిపోయేది. మొదటిసారి కొడుకు నవ్వు చూసిన రామయ్య ఆరోజు అన్నం మానేసాడు. ఈ పిల్లాడు నవ్వినా ఏడ్చినా అందంగా ఉంటుందేమిటి? అని

ఆశ్చర్యపోయాడు. కళ్ళు విప్పి అందరిని చూస్తూ బోసినోరు తెరచి నిండుగా నవ్వుతుంటే ఇంట్లో వెన్నెలపూలు పూస్తున్నట్లే ఉంది. చంద్రమ్మకి ఏ పనిచేస్తున్నా ధ్యాసంతా పిల్లాడిమీదే రోజంతా మెటికలు విరుచుకోవడమే. ఉంగా ఉంగా అంటే తనని పలకరిస్తున్నట్లే పొంగిపోతుంది. రామయ్య సరేసరి – అప్పటి నుండే నాటకం డైలాగులు నేర్పాలని తాపత్రయం.

నానమ్మగారింట తొలి మనవడిగా వాళ్ళ ప్రేమాభిమానాలు పూర్తిగా పంచుకున్న తారకరాముడు ఎప్పుడు చూసినా ఎవరో ఒకరి చేతుల్లోనే తప్ప కింద కనిపించేవాడు కాదు. ఆ పిల్లవాడి ముద్దు ముచ్చటల్లో ప్రొద్దెటు పొడుస్తుందో కూడా ఎవరికీ అర్థంకావటంలేదు. అన్నప్రాశన ఆర్భాటంగా ముగిసింది. పెద్దషావుకారి పెద్ద మనవడు కదా. ఊరంతా ఆనందమే.

తప్పటడుగుల తారకరాముని రోజుకో రకంగా చూస్తున్నారు కుటుంబ సభ్యులంతా. ముచ్చటకైనా ఏడుపు విందామన్నా ఏడ్చేవాడు కాదు. అందరికీ అది ఆశ్చర్యంగా వుండేది. కాలికి కొంచెం మన్నంటుకుంటే రామయ్యకి పై ప్రాణం పైనే పొయ్యేది. పై కండువాతో అస్తమానం తుడుస్తుంటే ఊళ్ళోవాళ్ళకిది అబ్బురం. ఊరంతా కొడుకును ముద్దులాడుతున్న లక్ష్మయ్య పెద్దగా ఎత్తుకోవటం కానీ, ముద్దుపెట్టుకున్నట్లు కానీ కనబడదు. వెంకట్రావమ్మకి కూడా ఆయన మనస్తత్వం సరిగా అర్థమయ్యేది కాదు. 'అసలు ఈ మనిషికి ప్రేమనేది తెలుసా' అని అనేకసార్లు ఆలోచనలో పడేది. కానీ ఒక సంఘటనతో ఆయనేమిటో ఆమె పూర్తిగా అర్థం చేసుకోగలిగింది. బాలరాముడికి సంవత్సరం వయస్సుండగా –

ఒకరోజు మిట్టమధ్యాహ్నం మగాళ్ళంతా పొలాన ఉన్నారు. ఆడవాళ్ళు ఇంటి పనుల్లో అలసిపోయి నిద్రపోతున్నారు. తల్లి పక్కలో పడుకున్న తారకరాముడికి మెలుకువ వచ్చి లేచి కూర్చుని చుట్టూ చూసాడు. ఏడ్చే అలవాటు లేదాయె. మెల్లగా మంచం దిగి పడుతూ లేస్తూ గడపలన్నీ దాటి వాకిటి ముందుకొచ్చాడు. వాకిట్లో నీళ్ళగాబు పక్కనే బిందె. దాని పక్కన కళాయి తపేల కనపడగానే ఎక్కడలేని ఉత్సాహం వచ్చింది. కాళ్ళమువ్వలు మోగుతుండగా తొందరగా నడుస్తూ నీళ్ళ గాబు దగ్గరకొచ్చాడు. రోజూ తల్లి, గాబులో నీళ్ళు తపేలతో ముంచి బిందెలో పొయ్యటం తెలుసుకదా. ఇక తన ప్రయత్నానికి అడ్డేముంది. ఆకతాయి కాకపోయినా తల్లికి పనిచేసి పెట్టాలనుకోవటం తప్పేమీ కాదుగా! అందుకే ఉత్సాహంగా ఒక చేత్తో గాబు పట్టుకుని పైకి లేవబోయేటప్పుడే గాబు తగిలి తలకి బొప్పి కట్టింది. మామూలు పిల్లలయితే ఆరున్నర శ్రుతిలో అందుకునేవాళ్ళు. కానీ మన బుల్లిహీరోకి పట్టుదల పుట్టుకతో వచ్చిందే. అతి కష్టం మీద మరో చేత్తో పాత్ర అందుకున్నాడు. ఇక నీళ్ళల్లో ముంచి క్రింద బక్కెట్లో పొయ్యాలి. అదీ ప్రయత్నం. అక్కడే వచ్చింది ఇబ్బంది. నీళ్ళగాబు అంచు అందలేదు. తనకన్నా బరువున్న తపేలాను అతి కష్టం మీద పైకి లేపి గాబులో వెయ్యబోయాడు. అయితే పాపం అది అటువైపు పడకుండా నేరుగా బాల రాముడి బుగ్గమీద పడి క్రిందకు జారిపోయింది. కొత్త కళాయి అవటంతో అంచు పదునవటం వలన లేత చెంపమీద ఇంతలోతు గాయం పడింది. చెంపంతా రక్తమే. కొంచెం నొప్పి తగిలేసరికి కళ్ళు చిట్లించి బుంగమూతి పెట్టి ఏడుద్దామా? వద్దా? అనుకునేసరికి లక్ష్మయ్య అనుకోకుండా పొలం నుండి ఇంటికొచ్చాడు. అదృశ్యం చూసి ఆయన పితృహృదయం ఓర్చుకోలేకపోయింది. గబగబా పిల్లవాడిని ఎత్తుకుని పై కండువాతో రక్తం తుడిచి లోపలికి తీసుకెళ్ళి పసుపు అద్దాడు. ఎవరినీ లేపకుండా తారకరామున్ని పొట్టమీద వేసుకుని మౌనంగా మంచం మీద పడుకున్నాడు. కాసేపటికి అందరూ లేచి చూస్తే పిల్లాడికి ముఖమంతా వాచివుంది. ఆ రోజంతా మౌనవ్రతమే. భార్య రెండు మూడుసార్లు పిలిచినా భోజనానికి రాలేదు. దాంతో ఆయన మనస్సేమిటో, బిడ్డమీద ప్రేమేమిటో ఆమెకర్థమయింది. 'ఎంత లోతు మనిషీయన' అనుకోకుండా వుండలేకపోయారు వెంకట్రావమ్మ. ఆ తర్వాత రామయ్య ఆందోళనా కార్యక్రమం మరో నెలరోజుల దాకా తగ్గలేదనుకోండి. ఆయన పుట్టినప్పటినుండి అంతులేని ప్రేమాభిమానాల మధ్య పెరుగుతూనే వచ్చారు.

తొలిగా 'అమ్మా!' 'నాన్నా!' అనే మాటలు కన్న తల్లిదండ్రులకంటే రామయ్యగారి దంపతుల్నే ఎక్కువ ఆనందపరిచాయి. వెంకట్రావమ్మని అందరూ బుల్లి అని పిలిచేవారు. బాలరాముడు కూడా కన్నతల్లిని 'బుల్లి' అని, పెంపుడు తల్లిని 'అమ్మా' అని పిలిచేవాడు.

కాలక్రమంలో నాలుగు వసంతాలు గడిచాయి. బాలరాముడికి నడకేకాదు పరుగు కూడా వచ్చింది. ఈలోపు ఈయనకు తోడుగా మరో బుల్లి తమ్ముడు వచ్చాడు. రాజయ్యకి మొదటి భార్య చనిపోవడంతో మరో వివాహం చేసారు. మొదటి భార్య సంతానం రంగనాయకమ్మ. ఆ పిల్లకి తమ్ముడంటే ఆరోప్రాణం. ఎప్పుడు చూసినా చంకనేసుకుని తిరుగుతుండేది. ఒక్కక్షణం దించేది కాదు. ఒకసారి రంగనాయకమ్మ తమ్ముడిని ఎత్తుకుని స్నేహితురాలి బొమ్మల పేరంటానికి వెళ్ళింది. అక్కడ రకరకాల దేవుళ్ళ బొమ్మలు బల్లమీద పెట్టి ఉంచారు. బాలరాముడిని క్రిందదించి రంగనాయకమ్మ స్నేహితురాలికి సాయం చెయ్యటానికి వెళ్ళి చాలాసేపు తర్వాత తమ్ముడి విషయం గుర్తొచ్చి చూస్తే తను ఎక్కడ నిలబెట్టిందో అక్కడే బొమ్మలా నిలబడి తదేక దృష్టితో బల్లమీదున్న కృష్ణుడి బొమ్మవైపు చూస్తున్నాడు. ఆ దృశ్యాన్ని రంగనాయకమ్మ అందరికీ చూపించింది. ఆ పిల్లకెక్కడాలేని ముద్దొచ్చి తమ్ముడ్ని పైకెత్తుకుని నువ్వేరా ఆ కృష్ణుడివి. నీ బొమ్మనే నువ్వు చూసుకుంటున్నావా? అంటూ పదే పదే ముద్దాడుతూ ఇంటికి వెళ్ళాక అందరితో చెప్పింది. కానీ ఆ విషయానికి ఎవ్వరూ పెద్ద ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదు ఆ రోజు మొదలు రోజూ ఆ ఇంటి కెళ్దామని తమ్ముడడగటం అక్క తీసుకెళ్ళటం, అక్కడ బొమ్మను చూసి తిరిగి రావటం ఆనవాయితీ అయింది.

ఒక్కరోజు మాత్రం బుల్లిరాముడు నెమ్మదిగా బొమ్మదగ్గరికెళ్ళి బుల్లి చేతులతో ఆ బొమ్మను తీసుకుని గుండెకానించి పట్టుకున్నాడు. ఇంటి వాళ్ళమ్మాయి "వద్దు బాబూ అది పడిపోతుంది. అక్కడ పెట్టవా?" అని అడిగితే మాట్లాడకుండా బొమ్మను యధాస్థానంలో పెట్టేసాడు.

కొన్నిరోజుల తర్వాత రంగనాయకమ్మని వాళ్ళ అమ్మమ్మ తోటపాలెం తీసుకెళ్ళిపోయింది. చాలా రోజులవరకు తారరాముడు ఏదో పోగొట్టుకున్నట్టు దిగులుగా ఉండేవాడు. తమ్ముడు త్రివిక్రమరావు చిన్నప్పట్నుంచి చాలా చిలిపి. తారకరాముడు ఎంతో బుద్ధిమంతుడని పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఆ వయసుకే ఎవరేం పెట్టినా తినేవాడు కాదు. ఆకలయితే తిన్నగా అమ్మ దగ్గర కెళ్ళి మీగడ పెరుగుతో అన్నం కలిపించుకుని ఒక్కసారే కడుపునిండా తిని ఆడుకునేవాడు. తల్లి మజ్జిగ చేసేటప్పుడు పెట్టే వెన్న ముద్దలంటే చాలా ప్రీతి. బుజ్జాయిలతో ఆడుకోవడం కూడా అంతే ప్రీతి. అప్పుడప్పుడూ నాగయ్య బాబాయితో కలిసి బండెక్కి చర్నాకోలుతో ఎడ్లను అదిలిస్తూ పొలం వెళ్ళటం అంటే మహాప్రీతి. బుజ్జాయిలతో ఆడుకోవటం కూడా అంతే ప్రీతి. ఇక వేరే అల్లరి పనులేమీ తెలిసేవి కావు. అయితే ఆవారా ఈ వారా అల్లరంతా త్రివిక్రమరావు చేస్తుండేవాడు.

తారకరాముడెక్కువగా రామయ్య పెంపకంలోనే పెరుగుతున్నాడు. ఆ పిల్లవాడికి నాలుగెళ్ళి ఐదో సంవత్సరం రాబోతుండగా అనుకోకుండా ఒక సంఘటన జరిగింది. అప్పటివరకూ ఉమ్మడి కుటుంబంలో ఏ పొరపొచ్చాలు లేవు. అన్నదమ్ములు నలుగురు రామలక్ష్మణుల్లా ఉండేవారు. తోడికోడళ్ళు కూడా ఎప్పుడూ ఏ మాటా అనుకున్నట్టు లేదు. సఖ్యతగానే ఉన్నారు. మొన్ననే తెరలు కట్టిన గూడు బండిలో సముద్ర స్నానానికి వెళ్ళొచ్చారు. పండగలొస్తే ఒకళ్ళ నగలు ఒకళ్ళు మార్చి వేసుకుంటున్నారు కూడా. ఇక వాళ్ళ పొరపాటుందని అనుకోటానికి లేదు. అన్నదమ్ముల వ్యవహారానికొస్తే రాజయ్య పొలం గురించి పట్టించుకోకపోయినా మంచి వ్యవహర్తగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. సుబ్బయ్య తొట్టిస్నానాలంటూ పొలం పనుల్లో అంత శ్రద్ధ చూపేవాడు కాదు. ఇక నాగయ్య చిన్నవాడు. అన్నకు కొంచెం చేదోడు వాదోడుగా వున్నప్పటికీ ఎక్కువ పనిభారం లక్ష్మయ్యదే. ఏడాది పొడవూ ఏదో పనుందంటూ పొలాన్ని అంటిపెట్టుకుని వుండేవారాయన. ఊళ్ళో అందరికంటే ఒక గింజ ఎక్కువే పండించి చౌదరి కొడుకనిపించుకున్నాడు. దీనివలన రామస్వామికి చాలా

నిశ్చింతగా వుండేది. నిజానికి మనసులు కలిసి మమతలు పెనవేసుకున్న ఉమ్మడి కుటుంబం కంటే సుఖసంతోషాలు ఒంటరి బ్రతుకుకి ఎక్కడివి?

ఎవరేం చెప్పారో లక్ష్మయ్య సాయంత్రం ఇంటికొస్తునే ఎవరితో మాట్లాడకుండా తన గదిలోకి వెళ్ళి పడుకున్నాడు. అందరితో కలసి రాత్రి భోజనాల్లో తండ్రి ప్రక్కన కూర్చోలేదు. భోజనం గదిలోకే తెప్పించుకున్నాడు. చౌదరి భ్రుకుటి సాలోచనగా ముడిపడింది. పడగ్గదిలో మంచినీళ్ళు పెడుతున్న భార్యనడిగారు.

"ఏంటి? వాడికి వంట్లో బాగోలేదా?"

"బాగానే వుంది. మనసే బాగోలేనట్టుంది"

"ఏవన్నా చెప్పాడా?"

"అసలు పలికితేగా ముఖం గంటు పెట్టుకు కూచున్నాడు" ఆమె మాటల్లో కూడా ఎన్నడూ జరగనిది జరిగిందేమిటన్న ఆశ్చర్యం.

"సరేలే, నువ్వేం బాధపడకు. రెక్కలొచ్చాయి కదా" ఆయన మాటల్లో నిర్వేదం.

అలా మూడు రోజులు భోజనాల దగ్గర చౌదరి పక్కపీట ఖాళీగానే వుండిపోయింది. నాలుగోరోజు కొడుకులందరిని సమావేశపరిచారు. లక్ష్మయ్య ఎవ్వరితో మాట్లాడకుండా మౌనంగా తలవంచుకు కూర్చున్నాడు. మిగిలినవాళ్ళ ముఖాల్లో భయం. తొలిసారిగా ఆ ఇంట్లో ఏవో నీలినీడలు వ్యాపించినట్లయింది. ఏ విషబీజమో ఆ ఉమ్మడి కుటుంబపు ఆనందాన్ని కలుషితం చెయ్యబోతున్నది. కనిపించని దుర్విధికన్నా అసూయారూపమైన మానవ మేధే హాలాహలాన్ని ఎగజిమ్మగలదు. నిండుగా వున్న కుటుంబాలను రెండుగా చీల్చగలదు. ఒక్క ఆలోచనే హిట్లరును నియంతగా మార్చింది. ఒక్క స్వార్థమే ప్రపంచశాంతిని నాశనం చేసే యుద్ధానికి నాంది పలికింది. అందుకే త్యాగం నీడ చిన్నదే స్వార్థపు ఊడలు చాలా పెద్దవి.

మనిషి కొంచెం కురచే అయినప్పటికి శాసించగల తండ్రి ముందు కొడుకులు ఎన్నడూ ఎదురు మాట్లాడి ఎరుగరు. ఎందుకు ప్రత్యేకంగా పిలిపించారో వాళ్ళకర్థం కావటంలేదు. మౌనం మరింత భయపెడుతున్నది. అందరిలోకి రాజయ్య ముందు తేరుకుని "ఏంటి నాన్నా? ఏం జరిగింది?" అనడిగాడు.

"ఏం లేదురా. నాకు వయస్సు అయిపోయింది కదా. మీరంతా బిడ్డల తండ్రులయ్యారు. ఇక మీ మంచి చెడ్డలు మీరే చూసుకుంటే బాగుంటుందని."

"అయితే మమ్మల్నేం చెయ్యమంటావు?" నాగయ్య గొంతులో జీర.

"ఎందుకూ? ఏమిటని? అడగొద్దు. మా తర్వాత కూడా మీలో ఏ గొడవలు రాకూడదు. ఏదో ఇన్నాళ్ళు బాగానే గడిచిపోయింది. మా తండ్రి ఇచ్చింది కానీ, నేను సంపాదించింది కానీ మీ కష్టార్జితం కానీ ఇంత ఆస్తయింది. నేను ఉండగానే తలా కొంచెం తీసుకోండి. మా ముసలాళ్ళకి కూడా ఎంతో కొంతియ్యండి చాలు. కృష్ణారామా అనుకుంటూ పడుకుంటాం."

"నాన్నా! ఇప్పుడెందుకు ఆస్తి పంపకం. ఇప్పుడేం జరిగింది" రాజయ్య కోపంగా అన్నాడు. వింటున్నవాళ్ళు ముఖాలు నల్లగా మాడిపోయాయి.

"ఎందుకా? ఇప్పటిదాకా చౌదరి కుటుంబాన్ని వేలెత్తి చూపినవాళ్ళు లేరు. మీరు కూడా మంచి పేరే తెచ్చారు. కాదనను. రేపు ఎవరికే బాధ కలిగో పోట్లాటలు మొదలయితే ఆ రోజు నా పరువు వీధిలోనే. ఏ గొడవలు రాకముందే ఆస్తి పంచుకోండి."

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments